

«Οικογενειακή ζωή» Όσιος Παΐσιος ο Αγιορείτης

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Παΐσιος Αγιορείτης](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Image not found or type unknown

Άγχος και εργασία

- Γέροντα, πολλοί, όταν επιστρέφουν σπίτι από την δουλειά, είναι εκνευρισμένοι.
- Εγώ συνιστώ στους άνδρες, μετά την δουλειά τους, αν βρίσκουν καμιά εκκλησία ανοιχτή, να μπαίνουν να ανάβουν ένα κερί, να μένουν μέσα δέκα-δεκαπέντε λεπτά ή να κάθονται σε κάποιο πάρκο να διαβάζουν ένα κομματάκι από

το Ευαγγέλιο, για να γαληνεύουν λίγο, και ύστερα να πηγαίνουν στα σπίτια τους ήρεμοι και χαμογελαστοί, και όχι να πηγαίνουν εκνευρισμένοι και να στήνουν τον καυγά. Να μη μεταφέρουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην δουλειά τους μέσα στο σπίτι. Να τα αφήνουν έξω από την πόρτα.

- Γέροντα, μερικοί όμως είναι και κάπως δικαιολογημένοι, γιατί η ευθύνη που έχουν στην δουλειά τους γεμίζει άγχος.

- Τους γεμίζει άγχος , γιατί δεν βάζουν και τον Θεό στις υποθέσεις τους. Ο τεμπέλης που λέει « ε, έχει ο Θεός... » , είναι καλύτερος από αυτούς. Εγώ προτιμώ να είναι κανείς υπάλληλος, να κάνει σωστά και με φιλότιμο την δουλειά του, αλλά να απλοποιή την ζωή του, να περιορίζεται στα απαραίτητα και να έχη ήσυχο το κεφάλι του , παρά να είναι εργοστασιάρχης και να είναι συνέχεια « αχ και βαχ » , γιατί συνήθως είναι χρεωμένος. Μπαίνει και η υπερηφάνεια, « θα πάρω τόσο δάνειο, να παρουσιάσω κι αυτό και το άλλο, για να τακτοποιηθώ καλύτερα... » , και μετά πέφτει έξω, χρεοκοπεί , οπότε μετά πλειστηριασμός κ.λ.π.

Ύστερα πολλοί στην εργασία τους δεν δουλεύουν το μυαλό τους , κουράζονται άσκοπα, και δουλειά δεν βγάζουν. Δεν μπορούν μετά να ανταποκριθούν και τους πιάνει άγχος. Κάποιος λ.χ. θέλει να μάθη μια τέχνη και, επειδή δεν προσέχει, χρόνια πάει-έρχεται, χωρίς να κάνει προκοπή, γιατί δεν δουλεύη το μυαλό του. Πρέπει να δη τι του χρειάζεται στην δουλειά του και να το προσθέση. Να, όταν δούλευα στον κόσμο σαν μαραγκός, είδα πώς για τα έπιπλα που έκανα μου χρειαζόταν και ένας τόρνος. Τι; να πήγαινα σε άλλον να μου το φτιάξη; Πήρα έναν τόρνο και έμαθα να τον δουλεύω. Στην συνέχεια είδα ότι χρειαζόταν να φτιάξω κυκλικές σκάλες. Κάθησα, θυμήθηκα και την γεωμετρία και την αριθμητική και έμαθα να τις φτιάχνω. Αν δεν δουλεύης το μυαλό, θα παιδεύεσαι. Θέλω δηλαδή να τονίσω πως πρέπει κανείς να δουλεύη το μυαλό του , γιατί επάνω στην δουλειά παρουσιάζονται ένα σωρό περιπτώσεις. Έτσι θα γίνη κανείς καλός τεχνίτης και από εκεί και πέρα θα ξέρη τι να κάνει και θα προχωράη. όλη η βάση εκεί είναι. Το μυαλό να γεννάη σε όλα. Αλλιώς ο άνθρωπος μένει υπανάπτυκτος και χάνει τον χρόνο του.

Οι πειρασμοί στις γιορτές

- Γέροντα, γιατί στις γιορτές συνήθως συμβαίνει κάποιος πειρασμός;

- Δεν ξέρεις; Στις γιορτές ο Χριστός, η Παναγία, οι Άγιοι έχουν χαρά και κερνούν, δίνουν ευλογίες, δώρα πνευματικά στους ανθρώπους. Εδώ οι γονείς κερνούν, όταν γιορτάζουν τα παιδιά, η οι βασιλείς χαρίζουν ποινές, όταν γεννιέται κανένα βασιλόπουλο ,οι Άγιοι γιατί να μην κεράσουν; Μάλιστα η χαρά που δίνουν κρατάει πολύ και βοηθιούνται πολύ οι ψυχές. Γι' αυτό ο διάβολος ,επειδή το ξέρει αυτό, δημιουργεί πειρασμούς ,για να στερηθούν οι άνθρωποι τα θεία δώρα και να μη χαρούν ούτε να ωφεληθούν από την γιορτή. Και βλέπεις, μερικές φορές στην

οικογένεια, όταν σε μια γιορτή ετοιμάζονται όλοι να κοινωνήσουν, τους βάζει ο πειρασμός να μαλώσουν, και όχι μόνο δεν κοινωνούν, αλλά ούτε στην εκκλησία πηγαίνουν. Τα φέρνει έτσι τα πράγματα το ταγκαλάκι, ώστε να στερηθούν όλη την θεία βοήθεια.

Αυτό παρατηρείται και στην δική μας, την καλογερική ζωή. Πολλές φορές το ταγκαλάκι, επειδή γνωρίζει εκ πείρας ότι θα βοηθηθούμε πνευματικά σε κάποια γιορτή, εκείνη την ημέρα, ή μάλλον από την παραμονή, δημιουργεί έναν πειρασμό-σαν πειρασμός που είναι- και μας χαλάει όλη την διάθεση. Μπορεί λ.χ. να μας βάλει να φιλονικήσουμε με ένα αδελφό, και ύστερα μας θλίβει, μας τσακίζει ψυχικά και σωματικά. Έτσι, δεν μας αφήνει να ωφεληθούμε από την γιορτή με τον χαρούμενο τρόπο της δοξολογίας. Ο Καλός Θεός όμως, όταν δη ότι δεν δώσαμε εμείς αφορμή, αλλά αυτό έγινε μόνον από φθόνο του πονηρού, μας βοηθάει. Και ακόμη πιο θετικά μας ωφελεί, όταν εμείς παίρνουμε ταπεινά το σφάλμα επάνω μας και δεν κατηγορούμε όχι μόνον τον αδελφό μας αλλά ούτε και τον μισόκαλο διάβολο, διότι η δουλειά του αυτή είναι: να δημιουργή σκάνδαλα και να σκορπάη κακότητα, ενώ ο άνθρωπος ως εικόνα Θεού πρέπει να σκορπάη ειρήνη και καλωσύνη.

Η ανθρώπινη λογική στο θέλημα του Θεού για την τεκνογονία

Πολλές φορές ανδρόγυνα μου εκφράζουν την ανησυχία τους για το θέμα της τεκνοποιίας και ζητούν την γνώμη μου. Άλλα σκέφτονται να κάνουν ένα-δυο παιδιά και άλλα θέλουν να αποκτήσουν πολλά παιδιά. Αυτό όμως που τους συμφέρει είναι να αφήνουν το θέμα της τεκνοποιίας στον Θεό. Να εμπιστεύονται την ζωή τους στην θεία πρόνοια και να μη βάζουν δικά τους προγράμματα. Πρέπει να πιστεύουν ότι ο Θεός, που φροντίζει για τα πετεινά του ουρανού, πολύ περισσότερο θα φροντίσει για τα δικά τους παιδιά. Ήταν ένας ναυτικός που παντρεύτηκε σε ηλικία δεκαοκτώ χρονών. Φτωχός αυτός, φτωχή και η κοπέλα που πήρε, νοίκιασαν ένα υπόγειο για να μείνουν. Βρήκε και η κοπέλα μια δουλίτσα και ζούσαν πολύ λιτά. Να φαντασθήτε, για τραπέζι είχαν ένα καφάσι από γιαρμάδες που αγόρασαν μια φορά. Μετά απέκτησαν και παιδάκια και έκαναν μεγάλες οικονομίες για να τα μεγαλώσουν. Και όμως σιγά-σιγά έγιναν νοικοκυραίοι.

Μερικοί προσπαθούν πρώτα να τακτοποιηθούν όλα τα άλλα και ύστερα να σκεφθούν για παιδιά. Δεν λαμβάνουν καθόλου υπόψιν τους τον Θεό. Άλλοι πάλι λένε: « σήμερα είναι δύσκολη η ζωή. Ένα παιδί φθάνει, γιατί και αυτό με δυσκολία το μεγαλώνεις » και δεν κάνουν άλλα παιδιά. Δεν καταλαβαίνουν πόσο αμαρτάνουν με αυτήν την τοποθέτηση, γιατί δεν αφήνονται με εμπιστοσύνη στον Θεό. Ο Θεός έχει σπλάχνα. Μόλις δη ότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν, δεν Του είναι δύσκολο να μην τους δώσει άλλα παιδιά.

Ξεκινούν πολλοί να παντρευτούν, χωρίς να σκεφθούν ότι πρέπει να έχουν και ως

σκοπό να κάνουν παιδιά και να τα αναθρέψουν χριστιανικά. Δεν θέλουν πολλά παιδιά ,για να μην έχουν σκοτούρες, και έχουν στα διαμερίσματα σκυλιά, γιατί... Μου είπαν ότι τώρα στην Αμερική έχουν στα σπίτια αντί για σκυλιά ένα είδος χοιρίδια, που είναι πανάκριβα και δεν μεγαλώνουν πολύ. Τα έχουν φτιάξει έτσι ,για να μπορούν να τα έχουν μέσα στα διαμερίσματα. Παιδιά δεν θέλουν να έχουν, γιατί είναι φασαρία να τα πλένουν κ.λ.π. και πλένουν τα γουρούνια! Το σκυλί τουλάχιστον είναι και φύλακας. Αλλά να έχης γουρούνια μέσα στο σπίτι! Φοβερό! Στην Αυστραλία είδα να έχουν γηροκομείο για σκύλους, για γάτες... ακόμη και νεκροταφείο για ζώα! Οι άνθρωποι, έτσι όπως πάνε, θα μεγαλώνουν ποντίκια και θα τα κάνουν κονσέρβες, για να ταΐζουν τα γατιά. Θα μεγαλώνουν λαγούς και κουνέλια και θα τα κάνουν κονσέρβες ,για να ταΐζουν τα σκυλιά, και άλλοι άνθρωποι θα πεθαίνουν από την πείνα. Και βλέπεις, άμα σκοτώση κανείς ένα σκυλί, μπορεί να πληρώση περισσότερο από όσα αν σκότωνε έναν άνθρωπο. Εξαρτάται φυσικά και από το τίνοσ θα είναι το σκυλί... Που φθάσαμε! Ο άνθρωπος στην εποχή μας αξίζει λιγώτερο και από ένα σκυλί.

Και μερικοί Πνευματικοί απορώ πως λένε μερικά πράγματα. Μια φορά με ρώτησαν κάποιοι προσκυνητές που ήρθαν εκεί στο Καλύβι: « Γέροντα, ο Ιερός Χρυσόστομος γράφει πουθενά να μην κάνουν οι σύζυγοι παιδιά; ». « Τι είναι αυτά που λέτε; Που το ακούσατε αυτό; ». « Να, ο πατήρ τάδε μας το είπε », μου λένε. Πιάνω τον πατέρα τάδε και τον ρωτάω. « Είπες εσύ τέτοιο πράγμα; ». « Ναι», μου λέει. « Που το βρήκες αυτό γραμμένο; ». , τον ρωτάω. « Ο Ιερός Χρυσόστομος το αναφέρει στον Περί παρθενίας λόγο του » ,μου λέει! « Κοίταξε ,του λέω, εγώ δεν διάβασα Άγιο Χρυσόστομο, αλλά δεν μπορεί ο Άγιος να λήη κάτι τέτοιο. Κάτι άλλο θα λήη. Φέρε να δω τι γράφει ». Μου φέρνει το βιβλίο και μου δείχνει το χωρίο. Το διαβάζω και βλέπω ότι ο Άγιος γράφει: « Τώρα έχουν αυξηθεί οι άνθρωποι και σας δίνεται η δυνατότητα να ζήσετε και εν παρθενία. Δεν είναι όπως παλιά που έπρεπε να αφήσουν απογόνους ». Δεν λέει δηλαδή « μη γεννάτε παιδιά » και αυτός να επιμένη. Να είναι κληρικός και θεολόγος και να λήη τέτοια πράγματα! Να δείχνη ότι διαβάζει Χρυσόστομο ,ότι κάνει διατριβές και να τον έχουν για καλό Πνευματικό! Ξέρετε τι βλάβη κάνουν κάτι τέτοιες λανθασμένες ερμηνείες σε ανθρώπους που θέλουν να αναπαύσουν τον λογισμό τους;

Για πολλούς που ζουν κοσμικά η οικογένεια σήμερα δεν έχει νόημα. Για αυτό ή δεν παντρεύονται ή παντρεύονται και δεν κάνουν παιδιά ή σκοτώνουν τα παιδιά με τις εκτρώσεις και έτσι μόνοι τους εξαφανίζουν το σόι τους. Δηλαδή μόνοι τους καταστρέφονται. Δεν τους καταστρέφει ο Θεός. Ενώ οι πιστοί, που τηρούν τις εντολές του Θεού, δέχονται την θεία Χάρη, γιατί ο Θεός είναι υποχρεωμένος κατά κάποιον τρόπο να τους βοηθήη στα δύσκολα χρόνια που ζούμε. Και βλέπουμε χριστιανούς οικογενειάρχες, με όσα παιδάκια τους δίνει ο Θεός , να τα

μεγαλώνουν με φόβο Θεού. Και όλα τα παιδιά να είναι ισορροπημένα, χαρούμενα ,ευλογία Θεού, και να προκόβουν. Εκεί που λέμε : « τι θα γίνη ο κόσμος; », βλέπουμε τώρα να προχωράη ,με την Χάρη του Θεού, μια γενιά καλή. Ο διάβολος καταστρέφει, αλλά και ο Καλός Θεός εργάζεται και δεν θα αφήση να εξαφανισθή το γένος μας.

Η ταλαιπωρία των παιδιών εξαιτίας των γονέων

- Γέροντα, μια μητέρα μας ρώτησε τι να κάνη που η κόρη της βρίζει την Παναγία.
- Να εξετάση από πού ξεκινάει το κακό. Μερικές φορές σε τέτοιες περιπτώσεις φταίνε οι γονείς. Όταν οι ίδιοι δεν συμπεριφέρονται καλά, δεν βοηθούν τα παιδιά και εκείνα μιλούν με αναίδεια. Τότε δέχονται μια επήρεια δαιμονική και αντιδρούν άσχημα. Άλλοτε πάλι οι γονείς νομίζουν ότι με το ζόρι θα κάνουν καλά παιδιά . Μπαίνει και ο εγωισμός και τους κάνει να μιλούν με αγανάκτηση ,ενώ πρέπει να τους φέρωνται πάντα με το καλό.

Σήμερα μια γυναίκα με έσκασε! Έχει ένα παιδάκι και το δέρνει αλύπητα. Από την φοβία το κακόμοιρο τρέμει. Δεν μπορεί να μιλήση. Έπαθαν τα νεύρα του. « Έχει δαιμόνιο », της λένε και αυτή το αφήνει νηστικό ,για να φύγη δήθεν το δαιμόνιο. « Δεν του δίνω να φάη ,μου είπε, για να φύγη το δαιμόνιο » . « Βρε, είσαι στα καλά σου; Της λέω. Δώσε στο παιδί να φάη . Κοίταξε ,τα δικά σου δαιμόνια να φύγουν. Εσύ έγινες αφορμή και σακατεύτηκε το παιδί. Το παιδί δεν έχει δαιμόνιο. Τρέμει , γιατί φοβάται εσένα που το δέρνεις! Το κοινωνάς τακτικά; » . « Όχι » ,μου λέει. Άντε να συνεννοηθής!

- Γέροντα, μήπως, επειδή μερικές φορές βρίζει, για αυτό λένε ότι έχει δαιμόνιο;
- Βρίζει! Όταν με το ζόρισμα που του κάνει η μάνα πάη να το πνίξη, δεν ξέρει κι εκείνο τι κάνει μετά. Κρίμα το καημένο! Δαιμονισμένη είναι η μάνα του ,δεν είναι το παιδί.

Πάντως θα δούμε παράξενα πράγματα την ημέρα της Κρίσεως! Στα χρόνια της ειδωλολατρίας οι μητέρες έκαιγαν τα παιδιά τους μπροστά στο άγαλμα του Μολόχ ,για να συμμετάσχουν στη δοξολογία προς τον Θεό! Αν γνώριζαν τον πραγματικό Θεό τι θυσίες θα έκαναν! Αυτές θα έχουν ελαφρυντικά την ημέρα της Κρίσεως, γιατί παρασύρθηκαν. Οι σημερινές όμως μητέρες με την αδιαφορία που έχουν για τα παιδιά τους τι ελαφρυντικά θα έχουν; Θα τους πη ο Θεός: « Εσείς γνωρίζατε τον αληθινό Θεό ,βαπτισθήκατε ,τόσα ακούσατε ,τόσα μάθατε, ο ίδιος ο Θεός σταυρώθηκε για να σας σώση, και τι κάνατε; Βαριόσασταν να πάτε τα παιδιά σας να τα κοινωνήσετε στην εκκλησία! Εκείνες νόμιζαν ότι ο Μολόχ είναι ο αληθινός Θεός και πρόσφεραν θυσία ακόμη και τα παιδιά τους. Εσείς τι κάνατε; » .

Τα σφάλματα των γονέων τα πληρώνουν τα παιδιά! Μερικοί γονείς καταστρέφουν τα παιδιά τους ,αλλά ο Θεός δεν είναι άδικος. Έχει μεγάλη και ιδιαίτερη αγάπη για τα παιδιά που έχουν αδικηθή στον κόσμο αυτόν είτε από τους γονείς τους είτε από άλλους ανθρώπους. Όταν οι γονείς γίνονται αιτία να πάρη στραβό δρόμο το παιδί, ο Θεός δεν θα το αφήση, γιατί δικαιούται την θεία βοήθεια. Θα οικονομήση έτσι τα πράγματα ,ώστε να βοηθηθή. Να , βλέπουμε μερικούς νέους , αλλά και ηλικιωμένους ακόμη, πως κάποια στιγμή παίρνουν απότομα μια καλή στροφή. Θυμάμαι μια περίπτωση: Σε μια οικογένεια με δυο παιδιά ,ο πατέρας, η μάνα και η κόρη ήταν άθεοι. Το αγόρι έμπλεξε πρώτα με τον μαρξισμό. Δεν αναπαύθηκε, πήγε στον Ινδουισμό. Δεν αναπαύθηκε κι εκεί, και ήρθε στο Άγιον Όρος. Ερχόταν συχνά στο Καλύβι, πήγαινε και σε άλλα Κελλιά. Οι γονείς του όλον αυτό τον καιρό « Χριστέ μου, παναγία μου ,φύλαξε το παιδί μας », έλεγαν. Αφού κάθισε ένα διάστημα στο Όρος και κάπως συνήλθε και δυνάμωσε πνευματικά ,γύρισε στο σπίτι του - γιατί δεν ήταν για τον Μοναχισμό- και βοήθησε πνευματικά τον πατέρα και την μάνα του. Τώρα, βλέπω, ο πατέρας του πρώτος-πρώτος στέκεται στην αγρυπνία. Λέει τον Προοιμιακό στην εκκλησία, διαβάζει στο σπίτι τον εσπερινό ,το απόδειπνο, την παράκληση. Πως τα οικονόμησε ο Θεός! Πήγε ο διάβολος να κάνη κακό , αλλά ο Θεός τα έφερε από δω-από κει και τους έφερε όλους σε λογαριασμό.

- Και το κορίτσι, Γέροντα;

- Κι αυτό σιγά-σιγά έρχεται σε λογαριασμό . Δίνει ευκαιρίες σο Θεός .

- Γέροντα, μερικοί γονείς που αρχίζουν να ζουν πνευματικά σε μεγάλη ηλικία στενοχωρούνται που δεν έδωσαν χριστιανική αγάπη στα παιδιά τους, όταν ήταν μικρά.

- Αν έχουν ειλικρινή μετάνοια και παρακαλέσουν τον Θεό να βοηθήση τα παιδιά τους, ο Θεός κάτι θα κάνη για αυτά. Θα τους ρίξη κανένα σωσίβιο ,για να σωθούν

από την φουρτούνα στην οποία βρίσκονται. Ακόμη και να δεν παρουσιασθούν άνθρωποι ,για να τα βοηθήσουν, μπορεί και κάτι που θα δουν να συντελέσει ,ώστε να πάρουν μια καλή στροφή. Να ξέρετε, αυτοί οι γονείς είχαν καλή διάθεση ,αλλά δεν βοηθήθηκαν μικροί από την οικογένειά τους και δικαιούνται την θεία βοήθεια.

- Καμμιά φορά , Γέροντα, τα παιδιά ζουν πνευματική ζωή ,αλλά συναντούν πολλές δυσκολίες από τους γονείς τους που είναι αδιάφοροι.

- Για αυτά τα παιδιά ο Θεός φροντίζει περισσότερο από τα άλλα που έχουν γονείς που ζουν πνευματικά, όπως φροντίζει και για τα ορφανά.

Οι πολύτεκνες οικογένειες

Ο Θεός αγαπάει και φροντίζει ιδιαίτερα τους πολύτεκνους. Σε μια μεγάλη οικογένεια δίνονται πολλές ευκαιρίες στα παιδιά να αναπτυχθούν κανονικά ,εφόσον οι γονείς τους δίνουν σωστή αγωγή. Το ένα παιδί βοηθάει το άλλο. Η μεγαλύτερη κόρη βοηθάει την μητέρα της , το δεύτερο παιδί φροντίζει το μικρότερο κ.λ.π. Υπάρχει αυτό το δόσιμο και ζουν μέσα σε μια ατμόσφαιρα θυσίας και αγάπης. Ο μικρός τον μεγάλο και τον αγαπά και τον σέβεται. Αυτό φυσιολογικά καλλιεργείται σε μια πολύτεκνη οικογένεια.

Για αυτό , όταν στην οικογένεια είναι μόνον ένα ή δυο παιδιά, οι γονείς χρειάζεται πολύ να προσέξουν πως θα τα μεγαλώσουν. Συνήθως κοιτάζουν να μην τους λείψει τίποτε, οπότε τα παιδιά τα έχουν όλα δικά τους και αχρηστεύονται τελείως. Πάρε μια κοπέλα μοναχοκόρη που τα έχει όλα. Έχει την υπηρέτρια που θα της φέρει το φαγητό στην ώρα του, που θα της νοικοκυρέψει το δωμάτιό της κ.λ.π. Η υπηρέτρια πληρώνεται, αλλά καλλιεργείται κιόλας, γιατί δίνεται, προσφέρει, ενώ αυτή , αν δεν κάνει καμιά θυσία ,μένει κούτσουρο, ακαλλιέργητη. Εγώ συνιστώ στους νέους να πάρουν σύζυγο από πολύτεκνη οικογένεια ,γιατί τα παιδιά που μεγαλώνουν με οικονομική δυσκολία συνηθίζουν στη θυσία , επειδή σκέφτονται πώς να βοηθήσουν τους γονείς. Αυτό σπάνια το συναντάς στα καλομαθημένα παιδιά.

Αλλά και οι πολύτεκνοι γονείς έχουν πλούσια καρδιά. Θυμάμαι ,στην Κατοχή, ήταν στην γειτονιά μας ένα παιδάκι ορφανό που είχε μείνει τελείως μόνο του. Ένας φτωχός οικογενειάρχης , με δέκα παιδιά ,το λυπήθηκε ,το πήρε σπίτι του και το μεγάλωσε και αυτό μαζί με τα δικά του παιδιά. Και ξέρετε έπειτα τι ευλογίες είχε από τον θεό! Θα τον άφηνε ο Θεός αβοήθητο με τέτοιο φιλότιμο που είχε;

Ένας πολύτεκνος μπορεί στις αρχές να αντιμετωπίσει δυσκολίες, αλλά ο Θεός δεν θα τον αφήσει. Να σας πω για μια περίπτωση: Ένα οικογενειάρχης ,που είχε έξι παιδιά ,μου είπε μια φορά να κάνω προσευχή να φωτίσει ο Θεός τους νοικοκυραίους να μην τον βγάξουν από το σπίτι. Δυστυχώς πολλοί ιδιοκτήτες, ενώ νοικιάζουν το

σπίτι σε οικογένειες με δυο ανθρώπους και πέντε σκύλους ή γατιά να το μουνταρεύουν , δεν θέλουν οικογένειες με πολλά παιδιά ,για να μην τους χαλάσουν δήθεν το σπίτι τους. Αυτός λοιπόν ο οικογενειάρχης είχε κουραστή ο καημένος να τον διώχνη ο ένας ιδιοκτήτης , να μην του νοικιάζη το σπίτι του ο άλλος και να μεταφέρει τα παιδάκια του και τα πράγματά του από σπίτι σε σπίτι με πολλή αγωνία. Εργαζόταν σκληρά, οικονομούσε τα απαραίτητα για την οικογένειά του και δεν έκανε παζάρια για το ενοίκιο ,αρκεί να τον άφηναν οι ιδιοκτήτες να μείνη λίγα χρόνια ,για να μην ταλαιπωρούνται με τις μετακομίσεις. Όταν τα άκουσα αυτά ,τον πόνεσα και του είπα: « Μη στεναχωριέσαι . Ο Θεός έχει στον λογαριασμό Του και τα δικά σου παιδιά. Αυτός είναι ο Δημιουργός που δίνει στα παιδιά το κυριώτερο ,την ψυχή , ενώ εσύ με την σύζυγο ,σαν συνδημιουργοί ,δίνετε το σώμα . Επομένως ο Θεός ενδιαφέρεται ποιο πολύ από σας για τα παιδιά σας » . Δεν πέρασαν δυο-τρεις μήνες , έρχεται χαρούμενος και μου λέει: « Δόξα τω Θεώ, ο Θεός μου οικονόμησε και σπίτι , και μου περισσεύουν και αρκετά χρήματα » . Τον ρώτησα τι συνέβη και μου διηγήθηκε το εξής περιστατικό: « Πηγαίνοντας για το χωριό μου, κάθησα λίγο στο πρακτορείο, μέχρι να έρθη η ώρα να φύγη το λεωφορείο. Με πλησιάζει λοιπόν ένας λαχειοπώλης και μου λέει να πάρω λαχεία. Εγώ ,επειδή είχα την αρχή ως Χριστιανός να μην παίρνω λαχεία, του είπα ότι δεν ήθελα. Όταν όμως είδα τον λαχειοπώλη να φεύγη, σκέφτηκα μήπως είχε μεγάλη ανάγκη ,για αυτό τον φώναξα πάλι και έβγαλα χρήματα να του πληρώσω ένα λαχείο, χωρίς να το πάρω. Μα ο λαχειοπώλης ήταν φιλότιμος και δεν το δέχθηκε αυτό. Πάλι στενοχωρήθηκα και , επειδή ήθελα να τον βοηθήσω, του είπα: « Δώσε μου ένα λαχείο. Ίσως μου χρειασθή » . Και αγόρασα ένα λαχείο με σκοπό να χαρή ο άλλος και εγώ να στενοχωρηθώ και λίγο , που παρέβηκα το τυπικό μου. Εκείνο λοιπόν το λαχείο κέρδισε ένα μεγάλο ποσό ,αγόρασα και σπίτι , μου περίσσεψαν και χρήματα ,για να μεγαλώσω τα παιδιά μου. Έμαθα και που έμενε ο λαχειοπώλης και πήγα αθόρυβα και του άφησα στην θυρίδα του έναν φάκελο με αρκετά χρήματα ,επειδή ήξερα πως δεν θα τα δεχόταν ,εάν του τα έδινα στα χέρια » . Είναι φοβερό πως ενεργεί στους φιλότιμους η αγάπη του Θεού !

Αναγκαίος ο περιορισμός των παιδιών ως την ενηλικίωσή τους.

Τα παιδιά πρέπει πάντα να αισθάνονται ως ανάγκη μεγάλη τις συμβουλές, ειδικά στην κρίσιμη ηλικία της εφηβείας, για να μη γλιστρήσουν στον γλυκό κατήφορο της κοσμικής κατηφόρας που γεμίζει την ψυχή από άγχος και την απομακρύνει αιώνια από τον Θεό. Πρέπει να μπουν στο νόημα της υπακοής. Να καταλάβουν ότι στην υπακοή προς τους γονείς κρύβεται το δικό τους συμφέρον ,ώστε να υπακούουν με χαρά και να κινούνται ελεύθερα στον πνευματικό χώρο.

Βλέπετε, πως περιορίζουμε την ελευθερία του μικρού παιδιού; Το έμβρυο είναι

περιορισμένο εννιά μήνες στην κοιλιά της μάνας του. Το νεογέννητο το βάζουν σε κούνια. Έπειτα από πέντε- έξι μήνες του βάζουν και κάγκελα . Αργότερα δεν το αφήνουν να μόνο του έξω, για να μη χτυπήσει, να μην γκρεμισθή από καμιά σκάλα. Αν το αφήσουν ελεύθερο ,θα πέσει και θα σκοτωθή.

Όλα αυτά είναι απαραίτητα, για να μεγαλώσει το παιδί με ασφάλεια. Φαίνεται ότι του στερούν την ελευθερία , αλλά δίχως αυτά τα μέτρα θα κινδύνευε να σκοτωθή από την πρώτη στιγμή. Τα παιδιά όμως δεν καταλαβαίνουν ,ούτε όταν είναι μικρά ,ότι χρειάζονται περιορισμό, αλλά ούτε όταν μεγαλώσουν ,ότι χρειάζονται άλλου είδους περιορισμό , για αυτό ζητούν ελευθερία. Τι ελευθερία είναι αυτή ; Ελευθερία για να κουτσουρευτούν; Με την ελευθερία αυτή φθάνουν στην καταστροφή. Πρέπει να καταλάβουν ότι , μέχρι να τελειώσουν τις σπουδές τους , να πάρουν το πτυχίο τους, να ωριμάσουν, για να γίνουν σωστοί άνθρωποι , χρειάζεται κάποιος περιορισμός. Γιατί, άμα κουτσουρευτούν μια φορά, θα καταστραφούν. Πρέπει να αισθανθούν τον περιορισμό ως ανάγκη ,ως ευλογία Θεού. Να ευγνωμονούν τους γονείς τους που τους περιορίζουν. Να ξέρουν πως , ό,τι κάνουν οι γονείς, το κάνουν από αγάπη. Κανένας πατέρας, καμιά μητέρα, δεν περιόρισαν το παιδί τους από κακότητα, έστω και αν του φέρθηκαν βάνουσα. Και αν οι γονείς σφίξουν λίγο παραπάνω τα παιδιά ,και σε αυτό μέσα κρύβεται η μεγάλη τους αγάπη. Από καλή διάθεση το κάνουν, για να είναι πιο συμμαζεμένα και να μην εκτίθενται σε κινδύνους. Μπορεί και ένας κηπουρός να σφίξει το δενδράκι που φυτεύει με σύρμα για περισσότερη σιγουριά και να το πληγώσει λίγο ,αλλά ο καλός Θεός, όταν πληγώνεται ο φλοιός του δένδρου , κλείνει σε λίγο την πληγή. Και αν την πληγή του δένδρου κλείνει ο Θεός , πόσο μάλλον θα φροντίσει για το πλάσμα Του! Αν δηλαδή οι γονείς έσφιξαν το παιδί λιγάκι παραπάνω και λίγο πληγώθηκε, δεν θα το θεραπεύσει ο Θεός;

Και τα παιδιά πρέπει να συζητούν με τους γονείς τους , να τους λένε τους λογισμούς τους. Όπως ο μοναχός στο μοναστήρι έχει τον Γέροντά του , στον οποίο λέει τους λογισμούς του και βοηθιέται ,έτσι και το παιδί πρέπει να έχει μια αναφορά στους γονείς. Κανονικά το παιδί πρέπει να εξομολογήται πρώτα στην μητέρα και μετά στον Πνευματικό. Γιατί, όπως όταν χτυπήσει το παιδί το πόδι του ,οι γονείς πηγαίνουν μαζί του στο γιατρό και ρωτούν τι πρέπει να κάνουν ,για να θεραπευθή το πόδι ,έτσι πρέπει να ξέρουν και τι προβλήματα έχει το παιδί ,για να το βοηθήσουν. Αν το παιδί λήη τα προβλήματά του μόνο στον Πνευματικό, πως μπορούν οι γονείς να το βοηθήσουν, αφού δεν ξέρουν τι το απασχολεί;

Να βάλουμε στη ζωή μας κυβερνήτη τον Θεό

- Γέροντα, γιατί η Βασιλεία του Θεού στο Ευαγγέλιο παρομοιάζεται με κόκκο σινάπεως « ος όταν σπαρή επί της γης μικρότερος πάντων των σπερμάτων εστί

των επί της γης .Και όταν σπαρή ,αναβαίνει και γίνεται μείζων πάντων των λαχάνων »;

- Το σινάπι σαν σπόρος είναι πολύ μικρός ,αλλά, όταν σπαρή, γίνεται ολόκληρος θάμνος. Ακόμη και τα πουλάκια πηγαίνουν και κάθονται στα κλαδιά του. Ο λόγος του Θεού παρομοιάζεται με τον σπόρο του , γιατί από έναν μικρό ευαγγελικό λόγο ο άνθρωπος αναπτύσσεται και καταλαβαίνει την Βασιλεία του Θεού.

- Γέροντα, πως νιώθει κανείς αυτό που λέει η Αγία Γραφή: « Η Βασιλεία του Θεού εντός υμών εστί » ;

- Ευλογημένη, όταν μέσα μας είναι ένα μέρος της χαράς του παραδείσου ,τότε « η βασιλεία του Θεού εντός ημών εστι ». Και το αντίθετο, όταν έχουμε άγχος , τύψεις συνειδήσεως ,τότε μέσα μας υπάρχει ένα μέρος της κολάσεως . Είναι μεγάλο πράγμα ο άνθρωπος από τούτη τη ζωή να νιώθη μέσα του ένα μέρος της χαράς του Παραδείσου. Δεν είναι δύσκολο να το πετύχουμε αυτό. Δυστυχώς όμως ο εγωισμός μας εμποδίζει από το πνευματικό αυτό μεγαλείο.

Ο άνθρωπος μόνος του μπορεί να κάνει την ζωή του παραδεισένια ,αν δέχεται να τον κυβερνάει ο Θεός σαν καλός Πατέρας. Πρέπει να έχει εμπιστοσύνη στον Θεό, να ελπίζει σε Αυτόν για ό,τι επιχειρεί να κάνει και να Τον δοξάζει για όλα. Να μην έχει άγχος. Το άγχος φέρνει ένα τσάκισμα στην ψυχή ,την παραλύει. Όταν ζητάει την Βασιλεία των Ουρανών, όλα τα άλλα έρχονται. Λέει το Ευαγγέλιο : « ζητείτε πρώτον την βασιλείαν του Θεού » , αλλά και « την βασιλείαν του Θεού αρπάζουν οι βιασταί ».

Οι άνθρωποι σήμερα δυσκόλεψαν την ζωή τους ,γιατί δεν αρκούνται στα λίγα, αλλά κυνηγούν συνέχεια τα υλικά αγαθά. Όσοι όμως θέλουν να ζήσουν γνήσια πνευματική ζωή ,πρώτα-πρώτα πρέπει να αρκестούν στα λίγα. Όταν η ζωή τους είναι απλοποιημένη, χωρίς πολλές σκοτούρες, και ελευθερωμένοι θα είναι από το κοσμικό πνεύμα, και χρόνος θα τους περισσεύει και για πνευματικά. Αλλιώς θα κουράζονται προσπαθώντας να ακολουθήσουν την μόδα, θα χάνουν την γαλήνη τους και θα κερδίζουν το μεγάλο άγχος.

Και βλέπω, πως οι άνθρωποι μερικές φορές κάνουν μαρτυρική την ζωή τους! Σήμερα καθώς ερχόμουν με κάποιον από την Ουρανούπολη , με παρακάλεσε να περάσουμε λίγο από το σπίτι του. Επειδή επέμενε, δεν θέλησα να του χαλάσω το χατίρι. Μόλις φθάσαμε στην εξώπορτα ,τον βλέπω, βγάζει τα παπούτσια του και μπαίνει μέσα πατώντας στις μύτες. « Τι έπαθες και περπατάς έτσι; », τον ρωτάω. « Τίποτε , Γέροντα, μου λέει, περπατάω προσεκτικά ,για να μη χαλάσω το παρκέ ». Τι να πης; Βασανίζονται χωρίς λόγο .

Η διανομή της περιουσίας

Οι γονείς που έχουν την οικονομική δυνατότητα ,έχουν ευθύνη να φροντίσουν για το μέλλον των παιδιών τους. Φυσικά, το κυριώτερο είναι να τους δώσουν καλή ανατροφή, μετά να τα μορφώσουν ή να τα στείλουν να μάθουν κάποια τέχνη ,για να μπορούν να ζήσουν ,κι ύστερα να τους εξασφαλίσουν ένα σπιτάκι κ.λ.π. Όταν το 1924 η οικογένειά μας ήρθε στην Ελλάδα από τα Φάρασα της Καππαδοκίας ,τότε με την Ανταλλαγή, ο πατέρας μου, ως πρόεδρος του χωριού , φρόντισε να τακτοποιήσει όλους τους συγχωριανούς μας. Την οικογένειά μας την άφησε τελευταία. Αργότερα τα μεγαλύτερα αδέρφια μου του παραπονέθηκαν. « Όλους τους τακτοποίησες, πατέρα, είπαν, εμάς δεν μας σκέφτηκες » . Αν είναι κανείς μόνος του, μπορεί όλα να τα δώσει και να αδιαφορήσει για τον εαυτό του από αυταπάρνηση, από αρχοντιά, αλλά , αν έχει οικογένεια, πρέπει να σκεφθή και την οικογένειά του.

Βέβαια, οι γονείς δεν πρέπει να ξεθαρρεύουν και να δίνουν στα παιδιά τους όσα έχουν, όλα μαζί, γιατί τα παιδιά είναι άπειρα και μπορεί να ξανοιχτούν στην σύγχρονη ζωή που δεν έχει άκρη. Ύστερα θα πονούν ,που δεν θα έχουν να τα βοηθήσουν. Να προσέξουν επίσης, ώστε το πιο αδύνατο παιδί να το ενισχύσουν περισσότερο υλικά, και ακόμη περισσότερο ηθικά ,για να μην το πάρη σβάρνα ο πανικός της αποτυχίας ,αλλά και με διάκριση και αγάπη να τα τακτοποιήσουν όλα τα παιδιά, για να μην ψυχρανθούν μεταξύ τους.

Σπάνια βρίσκεις οικογένειες αγαπημένες, που ζουν πνευματικά, και τα αδέρφια δεν μαλώνουν για οικόπεδα και περιουσίες και δεν τρέχουν στα δικαστήρια. Είχα γνωρίσει μια επταμελή οικογένεια. Οι γονείς είχαν κάτι χρυσαφικά. Μετά τον θάνατό τους, τα παιδιά είπαν να τα πάρη όλα ο ένας αδελφός που τους είχε γηροκομήσει. Εκείνος όμως σκέφθηκε ότι η αδελφή τους έχει μεγάλη οικογένεια και έχει πιο πολλή ανάγκη και τα έδωσε σε εκείνη. Αυτή τα έδωσε στον άλλο αδελφό, εκείνος τον άλλον, και τελικά γύρισαν στον πρώτο! Ό,τι ακριβώς έκαναν εκείνοι οι Πατέρες που διαβάζουμε στο Γεροντικό. Στο τέλος, επειδή και εκείνος δεν ήθελε να τα κρατήσει, τα έδωσαν σε μια εκκλησία.

Η εγκράτεια στην έγγαμη ζωή

Ο Θεός «εποίησε τα πάντα, καλά λίαν». Ο άνδρας νιώθει μια φυσική έλξη προς την γυναίκα και η γυναίκα προς τον άνδρα. Αν δεν υπήρχε αυτή η έλξη, ποτέ δεν θα ξεκινούσε κανείς να κάνει οικογένεια. Θα συλλογιζόταν τις δυσκολίες που θα είχε αργότερα με την ανατροφή των παιδιών κ.λ.π., και δεν θα αποφάσιζε να ξεκινήσει.

Μετά την πτώση των Πρωτοπλάστων το σαρκικό φρόνημα σε μερικούς ανθρώπους μπορεί να υπάρχει πέντε τοις εκατό, σε άλλους δέκα, τριάντα κ.λ.π. Αλλά σήμερα που να βρεθούν άνθρωποι να έχουν πέντε τοις εκατό σαρκικό φρόνημα, να έχουν δηλαδή αγνό φρόνημα! Πάντως σε όλους τους ανθρώπους έχει δοθή από τον Θεό η δυνατότητα να φθάσουν στην απάθεια, αν αγωνισθούν με φιλότιμο.

Δεν δικαιολογούνται οι έγγαμοι, επειδή ακολούθησαν τον έγγαμο βίο, να ξεχνούν ότι ο άνθρωπος δεν είναι μόνο σάρκα, αλλά είναι και πνεύμα, και να αφήνουν τον εαυτό τους αχαλίνωτο. Πρέπει να αγωνίζονται να υποτάξουν την σάρκα στο πνεύμα. Αν προσπαθούν να ζουν πνευματικά, με την καθοδήγηση του Πνευματικού τους, θα αρχίσουν να γεύονται σιγά-σιγά και ανώτερες χαρές, πνευματικές, ουράνιες, και δεν θα αναζητούν τις σαρκικές. Έχουν υποχρέωση να αγωνίζονται να εγκρατεύονται, για να μην μεταδώσουν το σαρκικό πάθος στα παιδιά τους. Ένα παιδάκι, που οι γονείς του έχουν πολύ σαρκικό φρόνημα, έχει από μικρό τέτοιες τάσεις, γιατί παίρνει το σαρκικό φρόνημα από αυτούς. Στην αρχή αυτό είναι απαλό, όπως όλα τα κληρονομικά πάθη – σαν την τσουκνίδα που, μόλις φυτρώνει, είναι απαλή και μπορείς να την πιάσεις, ενώ, όταν μεγαλώσει, τσιμπάει και μπορεί να θεραπευθή από έναν καλό Πνευματικό, που έχει διάκριση. Αν όμως δεν το κόψει στην μικρή ηλικία, θα χρειασθή πολύ να αγωνισθή, όταν μεγαλώσει, για να το κόψει.

« Ον αγαπά Κύριος παιδεύει »

-Γέροντα, γιατί ο κόσμος υποφέρει σήμερα τόσο πολύ;

- Από την αγάπη του Θεού! Εσύ σαν μοναχή σηκώνεσαι το πρωί, κάνεις τον κανόνα σου, κάνεις κομποσχοίνια, μετάνοιες κ.λ.π. Για τους κοσμικούς οι δυσκολίες που περνούν είναι ο κανόνας τους ,οπότε εξαγνίζονται με αυτές. Τους κάνουν μεγαλύτερο καλό από την κοσμική καλοπέραση ,η οποία δεν τους βοηθάει ούτε να πλησιάσουν στον Θεό, ούτε να αποταμιεύσουν μισθό ουράνιο . Για αυτό πρέπει να τις δέχωνται ως δώρα από τον Θεό.

Ο καλός Θεός με τις δοκιμασίες παιδαγωγεί σαν καλός Πατέρας τα παιδιά Του, από αγάπη , από θεία καλωσύνη , και όχι από κακότητα ούτε από κοσμική , νομική δικαιοσύνη, γιατί θέλει να επιστρέψουν κοντά Του. Επειδή δηλαδή θέλει να σώση τα πλάσματά Του και να κληρονομήσουν την ουράνια Βασιλεία Του ,επιτρέπει τις δοκιμασίες ,για να παλέψη ο άνθρωπος ,να αγωνισθή και να δώση εξετάσεις στην υπομονή στους πόνους ,ώστε να μην μπορή να του πη ο διάβολος:

« Πως τον ανταμείβεις αυτόν ή πως τον σώζεις ,αφού δεν κοπίασε; ». Τον Θεό δεν τον ενδιαφέρει αυτή η ζωή ,αλλά η άλλη. Πρώτα μας φροντίζει για την άλλη ζωή και ύστερα για αυτήν.

- Γιατί όμως, Γέροντα, ο Θεός σε μερικούς ανθρώπους δίνει πολλές δοκιμασίες ,ενώ σε άλλους δεν δίνει;

- Τι λέει η Αγία Γραφή; « Ον αγαπά Κύριος παιδεύει ». Ένας πατέρας έχει λ.χ. οκτώ παιδιά. Τα πέντε μένουν στο σπίτι ,κοντά στον πατέρα τους, και τα τρία φεύγουν μακριά του και δεν τον σκέφτονται. Σε αυτά που μένουν κοντά του, αν κάνουν καμιά αταξία, τους τραβάει το αυτί, τους δίνει κανένα σκαμπιλάκι. Ή αν είναι φρόνιμα ,τα χαϊδεύει ,τους δίνει και καμιά σοκολάτα. Ενώ αυτά που είναι μακριά ,ούτε χάνι ούτε σκαμπίλι έχουν. Έτσι κάνει και ο Θεός. Τους ανθρώπους που είναι λίγο κοντά Του και εκείνους που έχουν καλή διάθεση, αν σφάλουν λίγο , τους δίνει ένα σκαμπιλάκι και εξοφλούν, ή ,αν τους δώση περισσότερα σκαμπίλια αποταμιεύουν. Σε εκείνους πάλι που είναι μακριά Του δίνει χρόνια, για να μετανοήσουν. Για αυτό βλέπουμε κοσμικούς ανθρώπους να κάνουν σοβαρές αμαρτίες και παρόλα αυτά να έχουν άφθονα υλικά αγαθά και να ζουν πολλά χρόνια, χωρίς να περνούν δοκιμασίες. Αυτό γίνεται κατ ' οικονομίαν Θεού, για να μετανοήσουν. Αν δεν μετανοήσουν ,θα είναι αναπολόγητοι στην άλλη ζωή.

Η αδιάκριτη υπερβολική αγάπη των γονιών

- Γέροντα, μπορεί μια μάνα από αδιάκριτη αγάπη να βλάψει το παιδί της;

- Και βέβαια μπορεί. Όταν λ.χ. κάποια μάνα βλέπει το παιδάκι να δυσκολεύεται να περπατήσει και λέει: « κρίμα το καημένο, δεν μπορεί να περπατήσει » ,και το παίρνει συνέχεια στην αγκαλιά , αντί να το κρατήσει λίγο από το χεράκι, πώς θα μάθει το παιδί να περπατάει μόνο του; Βέβαια από αγάπη κινείται , αλλά του κάνει ζημιά με το πολύ ενδιαφέρον της . Γνώριζα έναν πατέρα που το παιδί του είχε τελειώσει το στρατιωτικό και το έπαιρνε από το χέρι και το πήγαινε στον κουρέα . « Έφερα τον γιό μου να τον κουρέψης. Πόσα θέλεις και πότε θα τελειώσης να έρθω να τον πάρω; » . Το είχε σακατέψει το παιδί.

Η αγάπη χρειάζεται φρένο με διάκριση . Η πραγματική αγάπη έχει ανιδιοτέλεια, δεν έχει μέσα τον εαυτό μας και έχει σύνεση. Η σύνεση είναι απαραίτητη στην πολλή αγάπη της γυναίκας , για να μην χαραμίζεται η αγάπη της. Μια φορά ήρθε στο Καλύβι ένα παληκάρι που ήταν αγανακτισμένο με τους γονείς του . Οι καημένοι είχαν καλή διάθεση, αλλά δεν ήξεραν τον τρόπο να τον βοηθήσουν. Μου έλεγε λοιπόν ότι οι γονείς του το καταπιέζουν, ότι δεν το αγαπούν κ.λ.π. « Κοίταξε, του λέω, όταν ήσουν μικρός και σου έβαζε η μάνα σου ένα σωρό ρούχα, γιατί το έκανε; Για να μην κρυώσει ή για να σε σκάσει; Αυτό είχε πολλή αγάπη μέσα » . Όταν τελικά κατάλαβε πόσο το αγαπούσαν οι γονείς του έβαλε τα κλάματα. Είχε πολλή αγάπη η μάνα του, άσχετα αν δεν τον βοηθούσε εκείνον, γιατί με τον τρόπο που του φερόταν του προκαλούσε αντιδράσεις.

Η μάνα, όταν χρειάζεται , πρέπει να φερθή αυστηρά προς το παιδί. Δεν το βοηθάει , όταν εύκολα παίρνει το μέρος του, δήθεν για να μην στεναχωριέται. Στα Άδανα μια χήρα είχε ένα μονάκριβο παιδί - Γιάννη τον έλεγαν. Όταν μεγάλωσε λίγο, το πήγε σε έναν μάστορα να μάθει τσαγκάρης. Κάθησε μια εβδομάδα ο μικρός στην δουλειά και μετά είπε στην μητέρα του: « Μάνα ,δεν χρειάζεται να πάω άλλο στην δουλειά. Έμαθα την τέχνη » . « Πότε την έμαθες κιόλας; » ,τον ρωτάει εκείνη. « Αν θέλεις ,να σου δείξω κι εσένα πως φτιάχνουν παπούτσια ,της λέει. Να, έτσι κόβουν την σόλα, έτσι βάζουν το δέρμα , το τακούνι, έτσι τα καρφώνουν... ». Το αφεντικό του ήταν πολύ καλό και ήθελε να μάθει στον Γιάννη την τέχνη, γιατί ήταν ορφανός . Όταν είδε πως πέρασε μια εβδομάδα και ο Γιάννης δεν φάνηκε ,ανησύχησε μήπως αρρώστησε βαριά και δεν πήγε στην μάνα του να ρωτήσει τι κάνει το παιδί. « Τι έπαθε ο Γιάννης και δεν ξαναήρθε στην δουλειά; άρρωστος είναι; » , ρωτάει την μάνα του. « Όχι , του απαντάει εκείνη, καλά είναι » . « Τότε γιατί δεν ήρθε στην δουλειά; » . « Ε, τι να κάνη να έρθη; του λέει εκείνη. Ο Γιάννης έμαθε πια την τέχνη » . « Μα πως την έμαθε μέσα σε τόσο λίγες μέρες; » , την ρωτάει το αφεντικό; « Να , του λέει η μάνα, παίρνει το δέρμα, το βάζει σε ένα καλούπι, το καρφώνει, βάζει και το τακούνι και μετά το βγάζει, κι αυτό είναι ! ». Γέλασε το

αφεντικό, την χαιρέτησε και έφυγε. Όταν γύρισε στο μαγαζί, τον ρώτησαν τα άλλα μαστορόπουλα: « Μάστορα, τι κάνει ο Γιάννης; » . « Μια χαρά είναι, τους είπε εκείνος. Δεν έμαθε μόνον ο Γιάννης τσαγκάρης, αλλά έμαθε και η μάνα του ! »...

Αυτήν την συμπεριφορά την βλέπω σε πολλούς γονείς . Νομίζουν ότι αγαπούν τα παιδιά τους, αλλά με τον τρόπο που φέρονται τα καταστρέφουν. Όταν μια μάνα, ως υποθέσουμε ,από την υπερβολική αγάπη της φιλάη το παιδί και λέει « δεν υπάρχει στον κόσμο τέτοιο παιδί σαν το δικό μου », τότε του καλλιεργεί την υπερηφάνεια και την αρρωστημένη αυτοπεποίθηση. Ύστερα το παιδί δεν υπακούει στους γονείς, επειδή πιστεύει ότι τα ξέρει όλα.

Οι γονείς πρέπει να βοηθούν από την μικρή ηλικία τα παιδιά να μάθουν να αναλαμβάνουν την ευθύνη του εαυτού τους. Να κάνουν μέσα στην οικογένεια κάποια δουλειά που μπορούν. Να μην τα θέλουν όλα έτοιμα. Διαφορετικά θα δυσκολευτούν ,όταν μεγαλώσουν. Ένας μάστορας δούλεψε σκληρά και μεγάλωσε τα παιδιά του . Εκείνα όλη την ημέρα γύριζαν στο μεσοχώρι. Παντρεύτηκαν και τα περίμεναν όλα από τον πατέρα τους. “Όταν ο πατέρας τους είπε πως είναι καιρός και αυτά να κοιτάξουν μόνα τους τα σπίτια τους, του είπαν: « Καλά, πατέρα, εσύ δεν μας άφησες ,όταν ήμασταν μικρά και τώρα που μεγαλώσαμε και έχουμε υποχρεώσεις θα μας αφήσης ; » !

Τα γεράματα ταπεινώνουν τον άνθρωπο

Πόσο ταπεινώνεται ο άνθρωπος στα γεράματα! Οι γέροι σιγά -σιγά χάνουν τις δυνάμεις τους και μοιάζουν σαν το γερασμένο γεράκι. Όταν γεράσει το γεράκι ,πέφτουν τα φτερά του και οι φτερούγες του μετά είναι σαν σπασμένες τσατσάρες. Θυμάμαι, στην Μονή Φιλοθέου ήταν ένας Προϊστάμενος που είχε πάει το 1914 εθελοντής από την Σμύρνη στην Αλβανία για να εκδικηθή τους Τούρκους, που είχαν σφάξει τον πατέρα του. Μια φορά έπιασε ένα Τούρκο και πήγε να τον σφάξει. Εκείνος του είπε: « Η δική μας θρησκεία είναι άχαρη. Μας λέει και να σφάζουμε και να σκοτώνουμε. Η δική σας όμως δεν είναι τέτοια. Ο Χριστός σας λέει να μην σκοτώνετε » . Μόλις το άκουσε αυτό τόσο συγκινήθηκε που πέταξε το ντουφέκι και σηκώθηκε και πήγε στο Άγιον Όρος ,για να γίνη καλόγερος. Έγινε καλόγερος, έγινε και Προϊστάμενος ,αλλά το αντάρτικο δεν του έφυγε. Είχε όλα τα διακονήματα και όλα τα κλειδιά από τις αποθήκες τα είχε περασμένα στη ζώνη του. Κανείς δεν τολμούσε να του μιλήση. Αν ξεχνούσε κανένας Πατέρας να τον φωνάξη με τον τίτλο του, « Γέροντα Σπυρίδων », γινόταν θηρίο. Μία Μεγάλη Σαρακοστή πήγαν στο μοναστήρι συμμορίτες και τους ζήτησαν τυριά. « Βρε γουρούνια, τους λέει αυτός, την σαρακοστή ζητάτε τυριά; » . Τους πέταξε έξω . Μια άλλη φορά οι Πατέρες είχαν λύσει τους πολυελαίους ,για να τους καθαρίσουν. Είδαν οι συμμορίτες τα διάφορα εξαρτήματα που γυάλιζαν και νόμιζαν ότι ήταν χρυσά .

Πήγαν , τα έβαλαν σε τσουβάλια και μάζεψαν τα ζώα της περιοχής , για να τα μεταφέρουν. Μόλις τους είδε αυτός, τους πιάνει και παίρνει και τα αδειάζει από τα τσουβάλια. « Βρε σαβούρες, τους λέει, μπρούντζα είναι αυτά, μπρούντζα σαν εσάς! » . Καθόλου δεν δείλιαζε. Στα γεράματά του όμως είχε αρρωστήσει και είχε ταπεινωθεί Με είχαν βάλει να τον βοηθώ λιγάκι. Μια φορά μου είπε: « Κάνε προσευχή. Αβέρκιε, δεν νιώθω καλά ». Σηκώθηκα και άρχισα να κάνω κομποσχοίνοι: « Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησον τον δούλον σου, τον Γέροντα Σπυρίδωνα » . Μωρέ τον « Σπύρο » ,πες! μου λέει. Πόσο τον είχαν ταπεινώσει η αρρώστια και τα γεράματα! Πρώτα που να τολμούσες να μην τον πεις « Γέροντα Σπυρίδωνα » !

Να, και ο πατέρας μου στα γεράματά του από μια μύγα ταπεινώθηκε. Μια μέρα τον βρήκε η αδελφή μου να κλαίη. « Τι έπαθες ,πατέρα; τον ρωτάει. Μήπως κανένα εγγονάκι σε πείραξε; » . « Όχι, όχι , της λέει. Τι είναι ο άνθρωπος! Προσπαθούσα να σκοτώσω μια μύγα με τη μυγοσκοτώστρα και δεν μπορούσα. Έκανα έτσι να την χτυπήσω, έφευγε από εδώ. Έκανα έτσι, έφευγε από εκεί. Εγώ, Όταν ήμουν νέος ,είχα τέτοιο σημάδι που τους Τσέτες δεν τους σκότωνα. Τους σημάδευα γύρω γύρω και τους ανάγκαζα να παραδοθούν. Δεκαέξι χρόνων σημάδεψα ένα λιοντάρι ,το πλήγωσα και πάλεψα με το λαβωμένο λιοντάρι, και τώρα μια μύγα να μην μπορώ να την σκοτώσω! Α, τίποτε δεν είναι ο άνθρωπος » . Ένωθε ο καημένος ένα τίποτε ,σαν να μην είχε κάνει τίποτε στην ζωή του.

Και στο Άγιον Όρος ,στα γηροκομεία των Μονών, πόσο ταπεινώνονται τα γεροντάκια! Περνούν και δεύτερη... κουρά! Τους κόβουν τα μαλλιά ,για να μην έχουν πολλά και δυσκολεύονται να τα λούζουν. Τους κόβουν και τα γένια, γιατί τρέχουν τα σάλια ,τα φαγητά ,και πώς να τα καθαρίσουν; Αυτή είναι η τελευταία κουρά. Η ταπεινή κουρά!

Οι δυσκολίες των παιδιών στις σπουδές τους.

Παιδιά που έχουν κρίση και εξυπνάδα, έχουν μερικές φορές προβλήματα και βασανίζονται. Θέλουν να τα τακτοποιήσουν όλα με το μυαλό τους και ζητούν να κάνουν πράγματα πάνω από τις δυνάμεις τους. Έχουν δυνατό μυαλό, αλλά δεν ξέρουν να βάζουν φρένο. Κάνουν πειράματα με τον εαυτό τους , λες και θέλουν να δουν πόσο αντέχουν, και ταλαιπωρούνται. Αν ταπεινωθούν, η κρίση τους τα βοηθάει να προκόψουν. Παιδιά που δεν έχουν τέτοια κρίση και εξυπνάδα, δεν έχουν και προβλήματα, αλλά ούτε προβληματίζονται με την καλή έννοια.

Πόσοι φοιτητές, ενώ έχουν διαβάσει και ξέρουν τα μαθήματα, φοβούνται ότι δεν θα γράψουν καλά και δεν πάνε να δώσουν εξετάσεις! Ενώ τα καταφέρνουν, δημιουργούν μόνοι τους από δειλία μια κατάσταση πανικού. Αν όμως πουν ταπεινά: « ευχηθήτε να πάω καλά ,γιατί μόνος μου δεν θα τα καταφέρω, αλλά με την ευχή

σας θα προσπαθήσω » , τότε με την ταπείνωση θα δεχθούν και την Χάρη του Θεού και τον θείο φωτισμό. Ύστερα ,πριν αρχίσουν να γράφουν στις εξετάσεις, ας προσευχηθούν στον προστάτη τους Άγιο, και εκείνος θα τους βοηθήσει ανάλογα με την πίστη και την ευλάβεια που έχουν.

- Γέροντα, μου έγραψε μια κοπέλα που σπουδάζει στο εξωτερικό: « Έχω τον λογισμό πως ποτέ δεν θα μπορέσω να προχωρήσω περισσότερο πνευματικά » .

- Καλά, η ευλογημένη ψυχή από την Ευρώπη βγάζει αυτό το συμπέρασμα; Εκεί δεν πήγε να προχωρήσει πνευματικά ούτε για να κοινοβιάσει, αλλά για να πάρη αυτά που της χρειάζονται για την επιστήμη της. Ας προσπαθή να διατηρή αυτήν την πνευματική κατάσταση που έχει και να μη ζητά εκεί πνευματική πρόοδο. Άλλωστε και οι Ευρωπαίοι στις επιστήμες είναι προοδευμένοι και όχι στα πνευματικά. Να μην πιέζει τον εαυτόν της περισσότερο από όσο αντέχει και να μην τα παίρνη κατάκαρδα. Δεν αξίζει ο κόπος να δίνη κανείς την καρδιά του και να υποφέρει για αυτά. Ας το θεωρήσει σαν μια στρατιωτική θητεία. Στον στρατό υπομένει κανείς πολύ κόπο, κουράζεται, και του φέρονται μερικές φορές πολύ σκληρά, ενώ εκεί τουλάχιστον οι άνθρωποι φέρονται και με μια ευγένεια, έστω και εξωτερική, υποκριτική, με την νοοτροπία την ευρωπαϊκή . Επόμενο ήταν να συναντήσει αυτές τις δυσκολίες ,γιατί βλέπουμε και στην Ελλάδα παρόμοια. Μόνον που στην Ελλάδα, σαν Ορθόδοξο έθνος που είναι, υπάρχει και βοήθεια πνευματική για όσους έχουν ενδιαφέροντα πνευματικά. Με λίγη υπομονή και λίγη προσοχή θα περάσουν οι δυσκολίες. Μια που βρέθηκε εκεί, ας αξιοποιήσει τις ελεύθερες ώρες της στην μελέτη και στην προσευχή, για να τρέφεται και πνευματικά . Η προσπάθεια την οποία θα καταβάλει για την πρόοδο στα μαθήματα θα την βοηθήσει να απορροφηθεί από αυτήν και να αποξενωθεί από κάθε λογισμό κακό ή πειρασμό νεανικό.

Σεβασμός των παιδιών προς τους γονείς και τους μεγαλύτερους.

Το παιδί, όταν είναι μικρό ,δεν κάνει τίποτε, και οι γονείς του το φροντίζουν για το φαγητό του, για το ντύσιμό του κ.λ.π. Το βοηθούν από αγάπη, χωρίς αυτό να κοπιάζη. Αυτό μόνον καμιά δουλίτσα κάνει. Και μήπως έτσι ξεπληρώνει τον κόπο ή τα έξοδα που κάνουν οι γονείς για αυτό; Αλλά, όταν το παιδί μεγαλώσει και δεν καταλαβαίνει τι του πρόσφεραν οι γονείς του, αυτό είναι πολύ βαρύ!

Παλιά οι γονείς έδερναν το παιδί και εκείνο το δεχόταν χωρίς λογισμούς. Σήμερα τα παιδιά είναι όλο « γιατί και γιατί; » και αντιλογία. Δεν έχουν απλότητα. Όλα τα περνάνε από το κόσκινο. Δεν έρχεται όμως έτσι η θεία Χάρη. Όταν το παιδί δεν νιώθη τον πατέρα του ως πατέρα και δεν δέχεται την παιδαγωγία του πατέρα του, είναι νόθο παιδί. Μερικά παιδιά, αν τους κάνουν οι γονείς μια μικρή παρατήρηση, « θα κόψω τις φλέβες » ,λένε αμέσως. Τι να τα κάνουν και οι γονείς;

Υποχωρούν, και τελικά τα παιδιά καταστρέφονται.

Το παιδί πρέπει να καταλάβει ότι, εάν οι γονείς καμιά φορά του δίνουν κανένα σκαμπίλι, δεν το κάνουν από κακότητα, αλλά από αγάπη, για να διορθωθεί. Να γίνει καλύτερο και να χαίρεται αργότερα. Εμείς, όταν ήμασταν μικρά, είτε μας χάιδευαν οι γονείς μας, είτε μας έδερναν, είτε μας φιλούσαν, όλα τα δεχόμασταν. Καταλαβαίναμε ότι όλα τα έκαναν για το καλό μας. Είχαμε μεγάλη εμπιστοσύνη. Μερικές φορές μάλιστα η μητέρα μου άλλο παιδί έφταιγε και άλλο μάλωνε, γιατί δεν προλάβαινε να κάνει δικαστήριο. Ο ένοχος όμως, όταν έβλεπε ότι μάλωσε τον άλλον που δεν έφταιγε, επειδή τον πείραζε η συνείδηση, έλεγε « εγώ έφταιγα » ,και ο άλλος δικαιωνόταν .

Στην οικογένεια οι μικροί πρέπει να έχουν σεβασμό και προς τους γονείς και προς τους μεγαλύτερους . Να αισθάνονται ως ανάγκη τον σεβασμό ,την υποταγή και την ευγνωμοσύνη προς τον μεγάλο. Οι μεγαλύτεροι πάλι να έχουν αγάπη προς τους μικρούς, να τους βοηθούν και να τους προστατεύουν. Όταν ο μικρός σέβεται τον μεγάλο και ο μεγάλος τον μικρό, δημιουργείται μια όμορφη οικογενειακή ατμόσφαιρα . Ο πατέρας μου έλεγε : « Υπακοή στον μεγάλο αδελφό σας » . Εμείς ξέραμε ότι ο πατέρας μας αγαπάει όλους και είχαμε πιο πολύ θάρρος στον πατέρα. Στον μεγάλο αδελφό ,που δεν βρίσκαμε την αγάπη του πατέρα, κάναμε μεγαλύτερη υπακοή.

Όταν οι σύζυγοι έχουν σεβασμό μεταξύ τους και τα παιδιά έχουν σεβασμό προς τους γονείς, η ζωή στην οικογένεια είναι ειρηνική, πάει ρολόι. Ποτέ σε μια τέτοια οικογένεια ο μεγάλος γιος δεν λέει στην μητέρα του « κοίταξε εδώ, μάνα, αυτό μην το ξανακάνης » ή « γιατί το έκανες αυτό έτσι και εκείνο αλλιώς; », αλλά ούτε ο πατέρας στην μάνα μιλάει με τέτοιο τρόπο. Ο μεγάλος μπορεί να αστειεύεται με τον μικρό, για να τον κάνει να χαρή, αλλά ο μικρός δεν πρέπει να αποκτήσει παρρησία με την χαρά που νοιώθει από τα πειράγματα του μεγάλου. Όταν ήμουν στην Μονή Στομίου και κατέβαινα καμιά φορά να ψωνίσω διάφορα υλικά, ένα παιδάκι, που το σπίτι του ήταν πάνω στον δρόμο, μόλις με έβλεπε , ερχόταν κοντά μου και εγώ του φιλούσα το χέρι. Ύστερα συνήθισε και έτρεχε και μου έδινε μόνο του το χέρι του να του το φιλήσω! Εγώ πάλι του το φιλούσα. Μετά μου είπαν οι γονείς μου : « Μην του το φιλάς ,Πάτερ, το χέρι , γιατί τρέχει στους παπάδες και δίνει το χεράκι του να του το φιλήσουν και, άμα δεν το φιλήσουν, βάζει τα κλάματα ».

Το ζόρισμα δεν βοηθάει τα παιδιά

Μερικοί γονείς κάνουν μεγάλο στρώμωγμα στα παιδιά τους, και μάλιστα μπροστά σε άλλους! Λες και έχουν ένα μουλάρι και το οδηγούν με την βέργα να πάη ίσα

μπροστά• έχουν ένα καπίστρι στο χέρι και του λένε: «Να περπατάς ελεύθερα!». Ύστερα φθάνουν και αυτά στο σημείο να τους δέρνουν. Σήμερα ήρθε μια μάνα με το παιδί της- ένα παλληκάρι μέχρι εκεί πάνω-, που ήταν άρρωστο. «Τι να κάνω, Πάτερ; μου λέει, το παιδί μου δεν τρώει και δεν θέλει ούτε να μας δη». Της είπα τι να κάνη και με ξαναρωτάει: «Τώρα τι να κάνω;».

- Μήπως, Γέροντα, δεν κατάλαβε τι της είπατε;

- Πώς δεν κατάλαβε! «Εγώ ούτε μια ώρα, της είπα, δεν μπορώ να καθήσω μαζί σου, πώς να μείνη το παιδί μαζί σου; το παλάβωσες!». «Όχι, μου λέει, το αγαπάω». «Τι το αγαπάς, αφού δεν αναπαύεται κοντά σου• θέλει να φύγη από το σπίτι, γιατί θέλει να βρίσκεται σε άλλο περιβάλλον. Όταν βρίσκεται μακριά σας, είναι μια χαρά. Για να μη σας θέλη, φαίνεται φταίτε κι εσείς. Να μην το ερεθίζετε • το σακατεύεις το παιδί έτσι που φέρεσαι. Με το καλό να του φέρεσαι, με υπομονή». Αφού της είπα όλα αυτά, με ξαναρωτάει: «Τι να κάνω; Το παιδί δεν μας θέλει». Πώς να συνεννοηθής έτσι; Να είναι το παιδί μια χαρά και να το βγάζουν χαζό. Αυτό είναι βλάβη.

Με το ζόρισμα οι γονείς δεν βοηθούν τα παιδιά• τα πνίγουν. Συνέχεια «μη αυτό, μη εκείνο, αυτό καν' το έτσι...» Πρέπει να τραβούν τα γκέμια τόσο που να μη τα σπάζουν. Να ελέγχουν με τρόπο τα παιδιά, για να τα φέρνουν σ' έναν λογαριασμό, αλλά να μη δημιουργούνται χάσματα μεταξύ τους. Να κάνουν ό,τι κάνει ο καλός κηπουρός, όταν φυτεύη ένα δενδράκι: Το δένει απαλά με ένα σχοινάκι σε έναν , πάσσαλο για να μη στραβώση και να μην τραυματίζεται, όταν το γέρνη ο αέρας λίγο δεξιά-λίγο αριστερά. Το φράζει κιόλας γύρω-γύρω και συγχρόνως το ποτίζει, το φροντίζει, μέχρι να μεγαλώσουν τα κλωνάρια του, για να μην το φάνε τα κατσίκια. Γιατί, αν το κουτσορέψουν τα κατσίκια, πάει, καταστράφηκε. Ένα κουτσουρεμένο δένδρο ούτε να καρπίση μπορεί ούτε σκιά να κάνη. Όταν μεγαλώσουν τα κλωνάρια του, τότε ο κηπουρός βγάζει τον φράχτη, οπότε και καρπίζει το δένδρο και στην σκιά του μπορούν να φιλοξενοούνται και κατσίκια και πρόβατα και άνθρωποι.

Οι γονείς όμως πολλές φορές από υπερβολικό ενδιαφέρον θέλουν να δέσουν το παιδί με σύρμα, ενώ πρέπει να το δένουν απαλά, για να μην το πληγώνουν. Να προσπαθούν να βοηθούν τα παιδιά με τον αρχοντικό τρόπο, ο οποίος καλλιεργεί το φιλότιμο στις ψυχές τους, ώστε να καταλάβουν το καλό ως ανάγκη. Να τους εξηγούν το καλό, όσο μπορούν με καλό τρόπο, με αγάπη και με πόνο. Θυμάμαι μια μητέρα που ,όταν έβλεπε τα παιδάκια να κάνουν καμμιά αταξία, τα μάτια της βούρκωναν από πόνο και τους έλεγε: «μη, χρυσό μου παιδί». Και με το παράδειγμά της τους μάθαινε να αγωνίζονται με χαρά, για να αποφεύγουν τους πειρασμούς της ζωής, να μην ταραζώνται εύκολα μπροστά σε μια δυσκολία, αλλά να την αντιμετωπίζουν με προσευχή και με εμπιστοσύνη στον Θεό.

Σήμερα μικροί -μεγάλοι στον κόσμο ζουν σαν σε τρελλοκομείο , γι' αυτό

χρειάζεται πολλή υπομονή και πολλή προσευχή. Ένα σωρό παιδιά παθαίνουν εγκεφαλικό. Είναι λίγο χαλασμένο το ρολόι, το κουρντίζουν και οι γονείς λίγο παραπάνω και σπάζει το ελατήριό του. Χρειάζεται διάκριση. Άλλο παιδί θέλει περισσότερο κούρντισμα και άλλο λιγώτερο. Τα καημένα τα παιδιά είναι εκτεθειμένα σε όλα τα ρεύματα. Όταν ασκούν έξω στις διάφορες συντροφίες «μη σέβεστε γονείς, μη σέβεστε τίποτε», και οι μητέρες πάνε να τα σφίξουν, τότε αντιδρούν χειρότερα.

Γι' αυτό λέω στις μητέρες να ζοριστούν στην προσευχή και όχι να ζορίζουν τα παιδιά. Αν συνέχεια λένε «μη, μη» στο παιδί, ακόμη και για μικροπράγματα, ή καμιά φορά και άδικα, τότε, όταν πρόκειται για κάτι σοβαρό, όταν πάη λ.χ. το παιδάκι να ρίξη βενζίνη στην φωτιά, δεν ακούει και το κάνει, οπότε μπορεί να πάθη μεγάλη ζημιά. Το παιδί δεν καταλαβαίνει ότι μέσα στο «μη» κρύβεται η αγάπη. Αλλά και όταν μεγαλώση λίγο, μπαίνει ο εγωισμός και αντιδράει, όταν του κάνουν καμιά παρατήρηση, γιατί λέει: «μικρός είμαι και μου φέρονται έτσι;». Οι γονείς πρέπει να δώσουν στο παιδί να καταλάβη ότι, όπως , όταν ήταν μικρό, το πρόσεχαν να μην καή, έτσι και τώρα που μεγάλωσε, υπάρχει άλλη φωτιά. Γι' αυτό πρέπει να προσέχη, να μη δίνη δικαιώματα στον πειρασμό, για να διατηρήση την Χάρη του Αγίου Βαπτίσματος.

Να βοηθούμε τους νέους να ακολουθήσουν την κλίση τους

Κάθε άνθρωπος έχει την κλίση του. Ο Καλός Θεός έπλασε τον άνθρωπο ελεύθερο. Έχει αρχοντιά• σέβεται την ελευθερία του ανθρώπου και αφήνει ελεύθερο τον καθέναν να ακολουθήση τον δρόμο που τον αναπαύει. Δεν τους βάζει όλους στην ίδια γραμμή με μια στρατιωτική πειθαρχία. Γι' αυτό οι νέοι ας αφήσουν τον εαυτό τους ελεύθερο στον πνευματικό χώρο της ελευθερίας του Θεού. Δεν βοηθιούνται , αν εξετάζουν ποια ζωή ακολούθησε ή θα ακολουθήσει ο τάδε ή ο τάδε. Σ' αυτό το θέμα δεν πρέπει να επηρεάζονται από κανέναν.

Οι γονείς πάλι, οι Πνευματικοί, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να βοηθούν τους νέους να διαλέγουν όποια ζωή είναι στα μέτρα τους και να ακολουθούν την πραγματική τους κλίση, χωρίς να τους επηρεάζουν ή να στραγγαλίζουν την κλίση τους. Η απόφαση για την ζωή που θα ακολουθήσουν πρέπει να είναι δική τους. Όλοι οι άλλοι μόνον απλές γνώμες μπορούμε να εκφράσουμε και το μόνο δικαίωμα που έχουμε είναι να βοηθούμε τις ψυχές να βρουν τον δρόμο τους.

Μερικές φορές, όταν συζητάω με νέους που προβληματίζονται πάνω σ' αυτό το θέμα , ενώ βλέπω την ζυγαριά προς τα πού γέρνει, δεν τους το λέω, για να μην τους επηρεάσω. Εκείνο μόνον που προσπαθώ να κάνω είναι να τους βοηθήσω, όπως μπορώ, να βρουν τον σωστό δρόμο και την εσωτερική ειρήνη• να αφαιρέσω από αυτό που τους αναπαύει ό,τι βλαβερό υπάρχει, για να αφήσω το καλό, το άγιο, ώστε να ζουν και σ' αυτήν την ζωή χαρούμενα, κοντά στον Θεό, και στην άλλη

ζωή πιο χαρούμενα. Ειλικρινά, όποια ζωή κι αν ακολουθήσει ένας νέος που γνωρίζω, θα χαρώ και πάντα θα έχω το ίδιο ενδιαφέρον για τη σωτηρία της ψυχής του, φθάνει να είναι κοντά στον Χριστό, μέσα στην Εκκλησία μας. Θα νιώθω αδελφός του, γιατί θα είναι παιδί της μητέρας μας Εκκλησίας.

Φυσικά χαίρομαι ιδιαίτερα τους νέους που ακολουθούν την μοναχική ζωή, γιατί όντως είναι σοφός αυτός που ακολουθεί αυτήν την αγγελική ζωή, διότι ξεφεύγει το αγκίστρι του διαβόλου που έχει ως δόλωμα τον κόσμο. Δεν μπορείς όμως να βάλεις όλους τους ανθρώπους στο ίδιο καλούπι. Βλέπεις, ο Χριστός δεν έδωσε σαν εντολή τον Μοναχισμό - παρόλο που είναι ο δρόμος της τελειότητας-, γιατί δεν ήθελε να επιβάλλη σε όλους βαρύ φορτίο. Γι' αυτό, όταν ο νεανίσκος Τον ρώτησε πως θα σωθή, ο Χριστός του απάντησε: «Τήρησον τας εντολάς». Και όταν εκείνος είπε ότι τις τηρεί και ρώτησε «τί έτι υστερώ;», ο Χριστός του είπε: «Εν σε υστερεί• ει θέλεις τέλειος είναι, ύπαγε, όσα έχεις πώλησον και δεύρο ακολούθει μοι». Δηλαδή , αν έβρισκε κανέναν φιλότιμο, τότε του μιλούσε για την τελειότητα• δεν έβαζε θηλειά στον κόσμο. Ούτε δίδασκε τον Μοναχισμό, γιατί θα έβαζε φωτιά και ίσως πολλοί θα έτρεχαν αδιάκριτα να γίνουν μοναχοί και θα γινόταν κακό. Έρριξε μόνον την σπίθα και, όταν ήρθε η κατάλληλη στιγμή, πρόβαλλε ο Μοναχισμός.

Έτσι κι εμείς δεν έχουμε δικαίωμα να βιάζουμε τους άλλους- μόνοι τους, εάν θέλουν , ας βιάσουν τον εαυτό τους• μόνο τον εαυτό μας έχουμε δικαίωμα να βιάσουμε κι αυτόν πάλι με διάκριση. Εγώ μέχρι σήμερα σε κανέναν νέο δεν είπα ούτε να παντρευτή ούτε να γίνη καλόγερος. Αν κάποιος με ρωτήσει, του λέω: «Να κάνης αυτό που σε αναπαύει, φθάνει να είσαι κοντά στον Χριστό». Και αν μου πη ότι δεν αναπαύεται στον κόσμο, τότε του μιλάω για τον Μοναχισμό, για να τον βοηθήσω να βρη τον δρόμο του.

Η αγάπη των παιδιών προς τους γονείς μετά τον γάμο τους

Ο Καλός Θεός οικονόμησε , ώστε το ανδρόγυνο να συνδέεται με τέτοιου είδους αγάπη, που να εγκαταλείπουν ακόμη και τους γονείς τους και ο άνδρας και η γυναίκα. Αν δεν υπήρχε αυτή η αγάπη, δεν θα μπορούσαν να κάνουν δική τους οικογένεια. Ο σκοπός των γονέων λήγει μετά την αποκατάσταση των παιδιών. Στην συνέχεια τα παιδιά τους οφείλουν μόνον πολύ σεβασμό και τόση αγάπη, όση χρειάζεται προς τους γονείς. Δεν θέλω να πω με αυτό να μην αγαπούν τους γονείς τους, αλλά να έχουν πρώτα αγάπη μεγάλη μεταξύ τους και μετά να αγαπούν τους γονείς τους. Να είναι τόσο αγαπημένοι, ώστε από την άφθονη αγάπη που θα έχουν, να δίνουν και στους γονείς την υπερχειλίση της αγάπης τους και όλον τον σεβασμό τους και την ευγνωμοσύνη τους. Η αγάπη τους να είναι αρχοντική, για να φροντίζει ο ένας για τους γονείς του άλλου, όσο μπορεί περισσότερο.

Πολύ βοηθάει στην ομόνοια της οικογενείας, ο άνδρας , να αγαπάη την γυναίκα

του περισσότερο από την μητέρα του και από κάθε αγαπητό και συγγενικό του πρόσωπο. Η αγάπη του προς τους γονείς του να διοχετεύεται δια μέσου της γυναίκας του. Το ίδιο φυσικά πρέπει να κάνει και η γυναίκα.

Γνωρίζω ανδρόγυνα που στις αρχές έχουν προβλήματα μεταξύ τους, επειδή η γυναίκα ή ο άνδρας αγαπάει την μάνα του με υπερβολική αγάπη. Αυτό ξεκινάει από το φιλότιμο που έχουν• νιώθουν μεγάλη ευγνωμοσύνη για την μάνα τους. Σιγά-σιγά όμως, όταν συνδεθούν μεταξύ τους, δεν θα υπάρχει πρόβλημα. Δεν θα ήταν φυσιολογικό, αν αγαπούσαν αμέσως ο ένας τον άλλον με τέτοια αγάπη που θα αναπλήρωνε την αγάπη της μάνας.

Όταν ο σύζυγος σέβεται τους γονείς του, αυτό είναι τιμή του, όπως και για τη νύφη είναι τιμή της να σέβεται και να αγαπά την πεθερά της, γιατί γέννησε τον άνδρα της, τον μεγάλωσε, και τώρα μεγάλον τον χαίρεται αυτή. Όλα αυτά μιλούν αθόρυβα στις ψυχές των παιδιών τους.

Η μάνα, όταν παντρέψει τον γιο της, επειδή πρώτα έβρισκε μεγάλη ανακούφιση από την αγάπη που της έδειχνε – και οι γέροι γίνονται ξανά σαν μωρά- , νιώθει, όπως νιώθει το μεγαλύτερο παιδί, όταν δη στην κοιλιά της μητέρας άλλο μωρό. Βλέπεις, αν δεν κόψη κανείς τα πάθη, όταν είναι νέος, όσο μεγαλώνει, εξασθενεί η θέληση και τα πάθη αυξάνουν περισσότερο. Η νύφη όμως δεν πρέπει να το παρεξηγήσει αυτό. Αν μάλιστα φροντίζει την ηλικιωμένη πεθερά της, ας κάνει λίγη υπομονή, για να μη χάσει τον μισθό που αποταμιεύει από την φροντίδα που της προσφέρει. Αν τώρα υπηρετή με υπομονή την πεθερά της, αργότερα, όταν περάσει η ταλαιπωρία, θα χαίρεται για το καλό που της πρόσφερε.

Φυσικά και η πεθερά πρέπει να αγαπά τις νύφες της σαν κόρες της. Η γιαγιά μου- η μητέρα του πατέρα μου- αγαπούσε την μητέρα μου πιο πολύ από τον πατέρα μου. Όταν παντρεύτηκαν τα αδέρφια μου, έλεγαν οι γειτόνισσες: «Τώρα που θα έρθουν οι νυφάδες...». Και η μητέρα μου τις έλεγε: «Γιατί το λέτε αυτό; Εμένα η πεθερά μου με αγαπάει πιο πολύ και από την κόρη της. Γιατί κι εγώ να μην αγαπάω έτσι τις νύφες μου;». Και πράγματι τις αγαπούσε κι εκείνη σαν κόρες της.

Το επάγγελμα δεν κάνει τον άνθρωπο

- Γέροντα ,όταν κάποιος ζορίζεται σε μια δουλειά, τί φταίει;
- Μήπως δεν την αντιμετωπίζει με καλούς λογισμούς; Αν την αντιμετωπίζει όμορφα, τότε όποια δουλειά και αν κάνει, θα είναι πανηγύρι.
- Γέροντα, και όταν κανείς στενοχωριέται ,γιατί κάνει μια δουλειά βαρειά ή καταφρονητική, λ.χ. χτίζει ή πλένει κατσαρόλες σε κάποιο μαγειρείο κ.λπ., πώς πρέπει να τοποθετηθεί;
- Αν σκεφθή ότι ο Χριστός έπλυνε τα πόδια των μαθητών Του, θα πάψει να στενοχωριέται. Με αυτό που έκανε ο Χριστός ήταν σαν να μας έλεγε: «Έτσι πρέπει να κάνετε κι εσείς». Είτε κατσαρόλια πλένει κανείς είτε σκάβει, να χαίρεται.

Άλλος καθαρίζει υπονόμους , γιατί δεν έχει άλλη δουλειά και είναι ο καημένος συνέχεια μέσα στα μικρόβια. Αυτός δεν είναι άνθρωπος ; Δεν είναι εικόνα του Θεού; Ήταν ένας οικογενειάρχης που είχε σαν επάγγελμα να καθαρίζει υπονόμους και είχε φθάσει σε μεγάλη πνευματική κατάσταση. Είχε πάθει φυματίωση και ,ενώ είχε την δυνατότητα να φύγει, δεν ήθελε, επειδή σκεφτόταν , γιατί να παιδεύεται κάποιος άλλος; Αγαπούσε την περιφρονημένη ζωή, γι' αυτό ο Θεός τον χαρίτωσε.

Το επάγγελμα δεν κάνει τον άνθρωπο. Εγώ γνώρισα έναν αχθοφόρο που είχε αναστήσει νεκρό. Όταν ήμουν δικαίος στην σκήτη των Ιβήρων, με επισκέφθηκε μια μέρα κάποιος που ήταν περίπου πενήντα πέντε χρονών. Είχε έρθει αργά το απόγευμα και δεν χτύπησε ,για να μην ενοχλήσει τους Πατέρες και κοιμήθηκε έξω. Όταν τον είδαν οι Πατέρες , τον πήραν μέσα και με ειδοποίησαν. «Καλά, του είπα, γιατί δεν χτύπησες το καμπανάκι, για να σου ανοίξουμε και να σε τακτοποιήσουμε;». «Τί λες, Πάτερ μου, πώς να ενοχλήσω τους Πατέρες;», μου είπε. Βλέπω ,το πρόσωπό του είχε μια λάμψη. Κατάλαβα ότι θα ζούσε πολύ πνευματικά. Μου είπε μετά ότι είχε μείνει μικρός ορφανός από πατέρα και γι' αυτό, όταν παντρεύτηκε, αγαπούσε πάρα πολύ τον πεθερό του. Πρώτα περνούσε από το σπίτι των πεθερικών του και μετά πήγαινε στο σπίτι του. Στενοχωριόταν όμως, γιατί ο πεθερός του έβριζε πολύ. Πολλές φορές τον είχε παρακαλέσει να μη βρίζει, αλλά εκείνος γινόταν χειρότερος. Κάποτε αρρώστησε βαριά ο πεθερός του. Τον πήγαν στο νοσοκομείο και μετά από λίγες μέρες πέθανε. Εκείνος δεν ήταν κοντά του την ώρα που ξεψύχησε, γιατί έπρεπε να ξεφορτώσει ένα πλοίο . Όταν πήγε στο νοσοκομείο και τον βρήκε στο νεκροστάσιο, προσευχήθηκε με πολύ πόνο: «Θεέ μου, Σε παρακαλώ, είπε, ανάστησέ τον, για να μετανοήσει, και μετά παρ' τον». Αμέσως ο νεκρός άνοιξε τα μάτια του και άρχισε να κουνάει τα χέρια του. Το προσωπικό, ,μόλις τον είδαν, εξαφανίσθηκαν. Τον τακτοποίησε και τον πήγε στο σπίτι του εντελώς καλά. Έζησε πέντε χρόνια με μετάνοια και μετά πέθανε. «Πάτερ μου, μου είπε, ευχαριστώ πολύ τον Θεό, που μου έκανε αυτή την χάρη. Ποιος είμαι εγώ, για να μου κάνη τέτοια χάρη;». Είχε πολλή απλότητα και τέτοια ταπείνωση, που ούτε καν του περνούσε από το μυαλό ότι ανέστησε νεκρό. Είχε διαλυθή από ευγνωμοσύνη προς τον Θεό γι' αυτό που του έκανε.

Πολλοί άνθρωποι βασανίζονται, γιατί δεν κατορθώνουν να δοξασθούν με μάταιες δόξες ή να πλουτίσουν με μάταια πράγματα. Δεν σκέφτονται ότι αυτά στην άλλη, την αληθινή, ζωή ούτε χρειάζονται, αλλά ούτε και μεταφέρονται. Εκεί μόνον τα έργα μας θα μεταφέρουμε, τα οποία θα μας βγάλουν από εδώ και το ανάλογο διαβατήριο για το μεγάλο και αιώνιο ταξίδι μας.

Η αντοχή της μητέρας

- Γέροντα, ο Άγιος Νεκτάριος σε μια επιστολή του προς τις μοναχές γράφει να μην ξεχνούν πως είναι γυναίκες και να προσπαθούν να μιμηθούν τις Όσιες και όχι τους

Οσίους. Γιατί το λέει αυτό ; Μήπως γιατί οι γυναίκες δεν έχουν αντοχή;

- Ποιες; οι γυναίκες δεν έχουν αντοχή; Εγώ τις έχω φοβηθή τις γυναίκες. Έχουν πολλή αντοχή. Η γυναίκα μπορεί στο σώμα να είναι αδύναμη , να έχη λιγώτερες σωματικές δυνάμεις από τον άνδρα, αλλά με την καρδιά που έχει , αν την δουλεύη, έχει τέτοια αντοχή , που ξεπερνάει την ανδρική δύναμη. Ο άνδρας, ναι μεν έχει σωματικές δυνάμεις, αλλά δεν έχει την καρδιά που έχει η γυναίκα. Να, πρόσεξα μια γάτα που ήρθε στο Καλύβι με τα γατιά της. Ήταν αδύνατη, η κοιλιά της κολλημένη σαν πλάκα. Μια μέρα ήρθε ένα μεγάλο σκυλί που ήταν και κυνηγητικό. Ο Κούρδης, ο γάτος, το έβαλε στα πόδια. Εκείνη σηκώθηκε επάνω, καμπούριασε, αγρίεψε, ήταν έτοιμη να ορμήση επάνω στο σκυλί. Απόρησα, πού βρήκε τέτοιο θάρρος! Βλέπεις, είχε τα γατάκια της.

Η μάνα πονάει, κουράζεται, αλλά δεν αισθάνεται ούτε τον πόνο ούτε την κούραση. Ζορίζει τον εαυτό της, αλλά, επειδή αγαπάει τα παιδιά της, αγαπάει το σπίτι της, όλα τα κάνει με χαρά. Πιο πολύ κουράζεται ένας που ξαπλώνει συνέχεια παρά αυτή. Θυμάμαι, η μάνα μου, όταν ήμασταν μικρά, έπρεπε να κουβαλάη το νερό από την βρύση που ήταν πολύ μακριά από το σπίτι μας• έπρεπε να μαγειρεύη, να ζυμώνη, να πλένη τα ρούχα, να πηγαίνη και στο χωράφι. Έκανε δηλαδή όλες τις δουλειές , είχε κι εμάς τα παιδιά να την ζαλίζουμε και να κάνη και το ...δικαστήριο , όταν μαλώναμε. Έλεγε όμως: « Αυτό είναι το καθημερινό μου• είμαι υποχρεωμένη να τα κάνω όλα, χωρίς να γογγύζω». Το έλεγε με την καλή έννοια. Αγαπούσε τα σπίτι, αγαπούσε τα παιδιά της, και δεν κουραζόταν με τις δουλειές• όλα τα έκανε με την καρδιά της, με χαρά.

Και όσο περνούν τα χρόνια, τόσο πιο πολύ η μητέρα αγαπά το σπίτι. Παρόλο που περνά η ηλικία, θυσιάζεται πιο πολύ, για να μεγαλώση και τα εγγονάκια της. Και ενώ οι δυνάμεις της λιγοστεύουν , επειδή όμως το κάνει με την καρδιά της, έχει περισσότερο κουράγιο και από τον άνδρα, αλλά και από το κουράγιο που είχε στα νιάτα της.

- Και στην αρρώστια, Γέροντα, η γυναίκα έχει μεγαλύτερη ψυχραιμία από τον άνδρα;

- Ξέρεις τι γίνεται; Η μητέρα με τις αρρώστιες του παιδιού έχει αντιμετωπίσει πολλές φορές την αρρώστια και έχει πολλές εμπειρίες. Θυμάται πόσες φορές ανέβηκε ο πυρετός και ξανακατέβηκε. Είδε διάφορες σκηνές• το παιδί να πνίγεται ή να λιποθυμάη και με ένα-δυό χτυπήματα να συνέρχεται κ.λπ. Ο άνδρας δεν τα βλέπει αυτά και δεν έχει τέτοιες εμπειρίες. Γι' αυτό αν δη το παιδί καμμιά φορά με πυρετό ή λίγο χλωμό, πανικοβάλλεται και αρχίζει: «Το παιδί χάνεται! Τι θα κάνουμε τώρα; Τρέξτε, φωνάξτε τον γιατρό!».

Από το βιβλίο «Οικογενειακή ζωή»

ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΪΣΙΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ
ΛΟΓΟΙ Δ´
ΙΕΡΟΝ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΝ
«ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ»
ΣΟΥΡΩΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πηγή: theomitoros.blogspot.gr